

PERSONES

Jo hi era

Lluís Brunet camina per la vida amb dues càmeres penjades al coll. Des de fa més de 40 anys ha fotografiat tots els esdeveniments polítics i socials del país. Ens explica com és viure a través de les fotografies

per Magda Gregori Borrell

Els seus ulls observen i capten tots els moments a través dels objectius. Amb les seves fotografies, Lluís Brunet ha congelat instants que formen part de la història de Catalunya. (Fotografies de Jordi Borràs Abelló)

Quedem al Parlament de Catalunya. És un lloc que Lluís Brunet (Sabadell, 1954) coneix bé. N'ha fotografiat tots els seus protagonistes i ha immortalitzat moments històrics. Entro a la

cafeteria de la cambra, que es troba a la planta baixa, agafo una taula i rebo un missatge de WhatsApp: “Estic a dalt, ara baixo”. Ha arribat una mica abans de l’hora que havíem quedat i no ha desaprofitat cap minut. Ha pujat a l’hemicicle i ha fet algunes fotografies. Defecte professional. De seguida veig que s’atansa. Camina a pas tranquil, però ferm. El seu rostre és inconfusible. La seva llarga barba i les càmeres penjades al coll l’identifiquen. Així se’l veu, així s’ha fet. Tothom el coneix. Saluda diferents representants polítics i algun fotògraf abans d’arribar a la nostra taula i, sense que tingui temps de dir res, exclama: “L’estètica no em deixa passar desapercebut. En aquesta feina l’ideal seria ser invisible per poder treballar en silenci. De vegades, quan la gent et veu, vol quedar bé i et fum la foto enlaire”. Mai l’he vist sense barba, però no eludeixo la pregunta: sempre l’has portat? “Sí, des que em va començar a créixer. Era més còmode que afaitar-se”, diu somrient.

“Vaig créixer i aprendre en un entorn molt creatiu. I era el meu. Si recordes, la marca dels jocs infantils Educa és una sardana amb els colors de les quatre barres. No era casualitat”

Finalment, s’asseu i comença a enraonar. El que sempre calla i només fa soroll quan dispara amb la càmera, si pot també és xerraire. Té moltes històries per explicar. Acumula més 50 anys de feina i centenars, milers de fotografies. Instants que retraten la vida social, política i cultural de la ciutadania catalana. Però no només. Perquè caminar per la vida amb la càmera al coll et permet eternitzar-ho tot. Mirades, gestos, reaccions, somriures, nervis o laments. “Vaig començar amb 12 anys”, explica. Encara era un nen quan va tenir la sort de fer d’aprenent de dibuixant. I Sallent Germans, l’empresa creadora dels jocs infantils Educa, va ser una de les

primeres a on va treballar. “Vaig créixer i aprendre en un entorn molt creatiu. I era el meu. Si recordes, la marca dels Educa és una sardana amb els colors de les quatre barres. No era casualitat. A més a més, treballava amb gent molt preparada”, explica. El to i la mirada transmeten orgull i agraïment.

“Eren finals dels anys 60, jo tenia 16 anys, i vaig enganxar un accident a la carretera N-150. Van publicar-la amb el nom de Luis Brunet. I, evidentment, vaig anar a veure el director i li vaig dir que no publicarien cap més foto meva si no la signava Lluís Brunet”

I, de cop i volta, descobreix el món de la fotografia. Entra al laboratori fotogràfic de l'empresa i queda hipnotitzat. “Era una esponja, tot eren aprenentatges”, assegura. Gràcies a aquesta escola, Lluís Brunet publica la seva primera fotografia al *Diari de Sabadell*. Amb la perspectiva dels anys, reconeix que probablement no era la millor, però sempre serà la primera: “Eren finals dels anys 60, tenia 16 anys, i vaig enganxar un accident a la carretera N-150. Van publicar-la amb el nom de Luis Brunet. I, evidentment, vaig anar a veure el director, que era un bon home, i li vaig dir que no publicarien cap més foto meva si no la signava Lluís Brunet”. La seva feina no es podia desvincular de les conviccions i la lluita política dels darrers anys del franquisme. Però el seu advertiment va funcionar, i va poder continuar publicant al *Diari de Sabadell*.

Lluís Brunet caminant pels passadissos del Parlament del Catalunya. Es coneix bé aquesta casa, ha passat moltes hores per poder captar les millors mirades i els gestos més reveladors dels diputats i diputades.

Durant els primers anys de vida professional, Lluís Brunet coneix diferents companys que l'ajuden a formar-se, però un esdevindrà mestre, conseller i amic. Aquest és el també sabadellenc Xavier Vinader, periodista expert en extrema dreta que destacà per la seva defensa de la llibertat d'expressió. Persones que, cadascú des del seu particular camp de batalla, han conjugat vida i lluita. “Un dia estava carregant el tren d’una pel·lícula per fer el procés de revelat i l’amo va obrir la porta i va dir: ‘S’acaben de carregar el Carrero Blanco’. Ho recordo per un esdeveniment polític”. Aquesta és la seva manera d’entendre, mirar, existir.

Malgrat la munió de periodistes i fotògrafs, Lluís Brunet no passa despercebut per la seva característica barba.

Ha fet camí gràcies a uns ulls observadors, les càmeres fotogràfiques, en plural perquè normalment en porta dues, i una bicicleta. Sempre s'ha mogut amunt i avall sobre dues rodes. I m'assegura que l'ha deixat ben aparcada a fora, just abans d'entrar a la cambra catalana. Però on ha fet via Lluís Brunet? Va treballar durant uns anys per *Destino*, *La Vanguardia* o *Or i Flama*. “M’ho vaig passar molt bé i vaig fer unes fotografies que semblaven digitals. I, evidentment, no ho eren”, narra. I el 1976 va obrir el seu estudi. Però, això sí, va seguir trepitjant carrer, anant allà on passaven les coses. Sempre podrà dir que també hi era. Un costum que encara perdura.

En el fons fotogràfic de Lluís Brunet podem trobar una gran varietat d'esdeveniments polítics i socials. Els darrers anys ha seguit tots els passos del moviment independentista català. Aquesta imatge és de la manifestació de la Diada del 2018. (Fotografia de Lluís Brunet)

“El secret de qualsevol ofici és l'ètica. Per desgràcia, el Parlament està ple de xoriços, bandarres i gent sense ètica”

Alhora, qui va tenir grans mestres, també va exercir durant uns anys de professor a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC): “Als meus alumnes sempre els hi he donat totes les eines i pistes perquè ells pensin com han d'idear una fotografia. Però

si ho he pogut fer jo vol dir que no hi ha grans secrets (somriu)”. No? Ell sempre es defineix com un traficant d'imatges i ètica. És aquest el seu petit misteri? “El secret de qualsevol ofici és l'ètica. Hi ha gent que manipula les paraules perquè en el fons el que busquen és que no tinguem recursos per discutir, que els mots perdin el seu valor i, per desgràcia, el Parlament està ple de xoriços, bandarres i gent sense ètica”, explica. Uns creen els seus

discursos i els representen al faristol, en canvi, d'altres parlen, escriuen amb imatges. “Jo escriure no ho he fet mai, però intento explicar històries a partir de les imatges. No sempre és possible mostrar-ho tot, perquè poden faltar elements de context, algun personatge. Però la fotografia és la meua manera de veure i interpretar la realitat”, afegeix. Quina realitat?, em pregunto. I ell, de seguida, respon: “Sempre he estat implicat en moviments socials”.

Al carrer, a les places, als llocs on passen les coses. Des de la transició fins avui. Lluís Brunet sen ha tingut un perfil discret, però coneix tots els actors socials i polítics que han protagonitzat la lluita a favor de la sobirania de Catalunya.

Sempre. Des dels anys 60 fins ara. Des de les trobades clandestines de la transició fins al moviment independentista. “I ho he documentat tot. Si hi ha alguna cosa que no està fotografiada és perquè hi havia un risc. Però ara em sap greu no haver-ho fet”, assegura. L'experiència és sinònim d'aprenentatge. “El factor sort sempre hi és, però aprens a preveure una fotografia. Per això, vaig amb dues càmeres i en funció del que veig n'agafo

“El Jordi Cuixart sempre ha estat una persona clarivalent, treballadora. Per això és a la presó. Perquè gent amb ètica no convé que estigui al carrer”

una o una altra”, revela. Moure’s amb bicicleta i amb les càmeres també li ha permès conèixer molta gent i teixir bones amistats. “Fa molts anys que conec al Jordi Cuixart, vivia a 50 metres de casa meva. I després ha estat EL Jordi Cuixart. Però el d’abans és el mateix que el d’ara. És una

persona amb ètica. I d’ell en tinc una imatge clavada. Quan van celebrar els 10 anys de la seva empresa, va fer un dinar amb tot el personal i jo hi era. El Jordi va fer un discurs i jo vaig veure treballadors plorant, emocionats. Sempre ha estat una persona clarivalent, treballadora. Per això és a la presó. Perquè gent amb ètica no convé que estigui al carrer”, diu.

L'expresidenta del Parlament, Carme Forcadell, votant en la jornada electoral del 21 de desembre de 2017. (Fotografia de Lluís Brunet)

Espera per disparar en el moment més oportú. Lluís Brunet dins de l'hemicicle per fotografiar una sessió plenària.

Les persones, com les imatges, poden remoure consciències. Per això, el Lluís, que intenta documentar-ho tot, també té fotografies que no ha volgut publicar. Per què? Per ètica? “Sí, i hi ha fotos que les he fet per tenir-les, perquè en un moment determinat poden ser una eina per explicar alguna cosa”, assegura. Perquè la fotografia li ha permès ser sempre a tot arreu: “He pogut estar penjat dalt d’un helicòpter, sota terra o enmig d’entorns socials on jo no encaixava gens. I això t’ajuda a veure el món d’una altra manera, ni pitjor ni millor”.

“Si una persona jove es vol dedicar a la fotografia, que ho faci, però que la seva finalitat no sigui fer calés sinó gaudir de la vida i ser el més ètic possible”

Sempre ha mirat la realitat, la vida a través de l'objectiu. Per tant, qui ha captat milers d'instantos és capaç d'escollir-ne un? El Lluís sabia quedar-se amb una sola fotografia? “N’hi ha moltes que estic content d’haver fet, però una la tinc claríssima. Un dia vam anar a dinar a casa de la Teresa Rebull a Banyuls, amb la Muriel Casals i el Jordi Cuixart. Quan tornàvem, ens vam aturar a la platja i el Jordi i la Muriel van posar els peus al mar. Aquella fotografia és fantàstica”, diu sense poder amagar un somriure sincer. Explica el moment amb serenor i contrasta amb l’ambient sorollós que, de vegades, protagonitzen alguns diputats dins de la cambra catalana. Per això, tots dos escollim aquest missatge, aquesta imatge assossegada perquè sigui la darrera de la nostra conversa.

Aquesta és una de les fotografies que més aprecia Lluís Brunet. Jordi Cuixart i Muriel Casals pose els peus a la mar després d'un dinar a casa de l'activista Teresa Rebull a Banyuls, al juny de 2013 (Fotografia de Lluís Brunet)

Jordi Cuixart i Lluís Brunet es coneixen des de fa molts anys. Aquesta imatge, del 18 de febrer de 2016, forma part de l'arxiu personal del cap de fotografia de LA MIRA, Jordi Borràs.

Just abans d'aixecar-nos de la cafeteria del Parlament, el Lluís encara ho rebla: “Si una persona jove es vol dedicar a la fotografia, que ho faci, però que la seva finalitat no sigui fer calés sinó gaudir de la vida i ser el més ètic possible. Perquè al final tots la caguem per un lloc o un altre i descobrim que no tot és tan bonic com voldríem”. Les imatges del Lluís no enganyen, però les seves paraules, tampoc. Expliquen una vida de lluita immortalitzada a través de les fotografies. Les que sempre hi són, les que sempre hi seran. Com ell.

PUBLICAT EL 18 DE SETEMBRE DE 2019

Magda Gregori Borrell

Directora

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and strokes, positioned below the name.